

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Honore, Dignis Vel Indignis, Jvste Vel Invste, Deo
Semper Jvstissimo, Dato, Negato, Violato**

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 3. Oratores, Historici &c. quantis honoribus sint cumulati?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48689](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-48689)

Seuerus Cæsar, qui Oppiano, quod piscium genera, naturam, & qua arte singuli capiendi sint, numeris descripsisset, pro quo liber versu aureum iussit persolui; illaque sua munificentia tantam hominibus excitatuit admirationem, ut Oppiani carmina, ad hodiernum usque diem, aurea nominentur. Horum omnium carmina non solum fuerunt inaurata, quia erant pretiosa, verum etiam pretiosa fecit spes inaurandorum. Certè vix quisquam poëta fuit, qui non cecinit, ut caneretur; & non lusit, ut ei plauderetur. Vena poëtica sine laude, est arena sine calce. Hinc in Comœdijs consueta illa addebatur clausula: PLAUDITE.

§. III.

Oratores, historici, &c. quantis honoribus sint cumulati?

Quin & oratores accedit laudis amor, & historicos, & alios scriptores, quorum libri lucernam olent. Neque enim cum servili se schemâ procedere ratus est Cicero, quando dicere potuit: *Oratores visi sumus.* Et apud alios quoque magnam vim habuit Plutarchi populi acclamatio. Placuit & Demosthenes sibi, quando intellexit, nomen suum ad regem usque Persarum perlatum esse. Nam

is per litteras satrapis imperauit pecuniam
ut darent Demostheni, atque consilijs eius,
præ omnibus Græcis, obtemperarent, quod
tumultibus Græcorum distinere Macedonē
& inuoluere valeret. Comperit hæc postea
Alexander, qui epistolas quasdam Demo-
thenis, & Sardibus inuenit ducum regio-
rum monumenta, quibus exprimebarur pe-
cuniæ ei datæ summa. Quid putemus animi
fuisse illi oratori, de quo sacra pagina hæc
habet: *Statuto autem die Herodes vestitus ve-* A.D. 122
ste regia, sedit pro tribunali, & concionabatur ^{22.}
ad eos. Populus autem acclamabat: Dei voices,
& non homini? Prodiisset vtique sèpius ad
dicendum, nisi diuina Nemesis iubente, aqua
illi hæsisset. D. Hieronymus testatur, à Ga- Fulges.
lib. 2. c. 5
dibus homines Romam venisse, vnius T. Li-
uij videndi studio, cùm facundiæ eius fama
ipsostraxisset. Hi maiore admiratione Liui-
um intuiti sunt, qui populi Romani res ge-
stas scripsisset, quam urbem illam, quæ res
ipsostrididerat; multis admiratione capti;
quod in urbe orbis terrarum principe, in
qua innumerabilia erant, quæ spectare ho-
mines cupere possent, aliud esset, quod Ga-
diani plus, quam urbem ipsam cernere de-
siderarent. Habebat tunc Liuius causam.

G

&

& stimulum plura scribendi, ut plura essent
quæ Gaditanos raperent in admirationem.
Et Iosephi quoque Iudæi excitatus est cala-
mus, quando propter libros de captiuitate
Iudaica scriptos statuam Romæ obtinuit,
sub Vespasianis. Denique, ne in infinitum
hic campum excurrat, Ptolomæus Phila-
delphus Ægyptiorum Rex, qui quinto quo-
que die priuatorum caussas audire solebat,
semel verò in mense legatos, quām primū
septuaginta duo Iudæi interpretes ven-
runt, cum illis, teste Iosepho, assiduè per
duodecim dies versatus est, tum ut eos ho-
nore debito exciperet, tum ut ad opus æter-
na memoria dignum animaret. Mechanicas
quoque artes, quamvis earum artifices la-
crum potius spectent, quām famam, tamen
laus quoque sàpe produxit. Vnum de mille
premam, in quo peritia nomen, nominis ho-
nor artem auxit. Demetrius Poliorcetes
erat in excogitandis bellicis machinis supra-
modum industrius, multaque, præter archi-
tectorum artem, inueniebat. Ex quo, ut
Diodorus refert, Poliorcetes, id est, urbium
euersor nominatus est. Hac nominis laude
extimulatus, in oppugnationibus tanta vi
atque impetu vtebatur, ut nullus ita firmus

Iosephi
lib. 12.
Antiq.
68

Diodor.
lib. 20.

natus esse videretur, qui posset obfessis aduersus illum præbere præsidum. Nec sanè latet quemquam, omnes opifices esse accu- ratores, si in rebus elaborandis maiorem honoris ac nominis sui, quām pecunia ha- beant rationem. Pretium operarios, gloria Dædalos facit. Sed ad virtutes est properan- dum, quibus itidem honor magno sape fuit incitamento; quamvis multa huic quoque loco seruientia sequenti capiti sunt refer- manda.

§. IV.

Honore industriam castimoniamq; firmari.

A Sapientia atque Philosophica pruden-
tia incipiamus, eæ virtutes mirum est, quām
laudatæ crescant. Carolus V. Imp. in Ita-
liam profectus Neapolim venit. Ibi erat In Cælij
Augustinus Niphus Suessanus, summus ea Secundi
ætate Philosophus, cuius eruditio in plerosq;
Aristotelis libros extant Commentarij. Fa-
ma igitur tanti viri motus Imperator, cum
ad se venire iussit, comiterque salutatum
ab eruditione laudauit. Niphus, ne opinio-
nem suam, quæ apud Cæsarem erat, conta-
minaret, tanto attentiùs ad singula respon-
dit. Carolo igitur, inter cetera interrogan-
te: *Qua ratione Princeps optimè regnum ad-*

In Cælij
Secundi
acrosticis
ta.